

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
I. TÁBOR MĚŘÍTKEM POKROKOVOSTI HISTORIKŮ	13
Dílo Františka Palackého výrazem postoje mladé české buržoasie — V. V. Tomek a pozitivisté obrážejí třídní názory hospodářsky vládnoucí buržoasie — Dílo J. Pekaře, V. Chaloupeckého, T. G. Masaryka i J. Slavíka výrazem zahrávající buržoasie v období imperialismu — Zdeněk Nejedlý, uchovatel a dovršitel národních tradic — Zásadní význam prací K. Marxe a B. Engelse pro vědecký výklad dějin husitského Tábora — Proti pekařovskému a masarykovskému překrucování dějin Tábora obhájila skutečný revoluční význam Tábora jedině Komunistická strana Československa v díle Zd. Nejedlého, K. Kreibicha, K. Konrada a především Klementa Gottwalda.	
II. KRIZE FEUDALISMU VE 14. A 15. STOLETÍ	39
Počátky krize feudalismu způsobeny rozvojem městského hospodářství — Průběh třídních bojů ve Florencii, Flandrech, Francii, Anglii, v německých městech výrazem krize feudálního řádu — Vedoucí a hnací síla v těchto protifeudálních hnutích — Úloha kacířství a ideologie chudiny — Krise české společnosti na přelomu 14. a 15. století součástí krize feudalismu.	
III. SOCIÁLNĚ EKONOMICKÁ SITUACE V PŘEDHUSITSKÝCH ČECHÁCH NA POČÁTKU 15. STOLETÍ	55
Učení o trojím lidu výrazem třídních zájmů feudálů — Lidový názor na uspořádání společnosti obsažen v myšlenkách Petra Chelčického a Jana Želivského — I v Čechách peníze rušitelem feudálních vztahů — <i>Církev</i> — Církev největším feudálem — Počátky soustřeďování církevního pozemkového majetku — Bohatství církve vyvolává nenávisť proti církvi na všech stranách — Papežský fiskalismus a svatokupectví posilují proticírkevní hnutí — Mravní rozklad církve a rozpory mezi vyšším a nižším duchovenstvem — <i>Šlechta</i> — Šlechta vyšší a první pokusy o soustřeďování panské půdy — Krise nižší šlechty — Feudální	

rozbroje oslabují moc vládnoucí třídy — *Města* — Města cizím prvkem v lůně feudalismu — Obchodní kapitál a německý patriciát — Boj českého měšťanstva o moc — Městská chudina zápasí o holé živobytí — Venkovský lid a městská chudina, nejvíce vykořisťované složky společnosti — *Venkovský lid* — Kritika buržoasní historiografie o situaci venkovského lidu — Rozdíl mezi postavením sedláků a vesnické chudiny — Ekonomické a právní formy útisku venkovského lidu — Král bezmocen proti rostoucímu třídnímu napětí a vleklým feudálním rozbrojům — V. I. Lenin o podmínkách úspěšné revoluce.

IV. IDEOLOGIE ODRAZEM TRÍDNÍCH ROZPORŮ

177

Kritika idealistické metodologie buržoasní historiografie — B. Engels o kacífstvích — Úloha církve jakožto největšího feudála — Katolické verše a písně obrážejí úzkost a strach vládnoucí třídy před narůstající revoluční vlnou. — Dílo Tomáše ze Štítného obráží třídní útisk, avšak nenalézá východisko — Rovněž předhusitští kazatelé K. Waldhauser, Jan Milč z Kroměříže a Matěj z Janova nenalezli revoluční řešení — Životní dílo a boj M. J. Husa zdrojem revoluční ideologie — Husovo sepětí s lidem zárukou neúchylné cesty k revoluční ideologii — Drobní kazatelé, přátelé Husovi a dědici jeho myšlenek — Lidová proctví zachycují růst revoluční vlny — Lidová kacífství sjednocují první hloučky revolučního lidu — Kritika buržoasní historiografie o lidovém kacífství — Jihočeské středisko lidového kacífství — Mikuláš z Drážďan a Jan Želivský ochraňují revoluční odkaz M. J. Husa a rozvádějí jej v přímé výzvy k boji.

V. FEUDÁLNÍ ROZBROJE A TRÍDNÍ BOJE OD POČÁTKU 15. STOL. DO ZALOŽENÍ TÁBORA

174

Revoluční ohlas smrti M. J. Husa a M. Jeronyma Pražského — Protest české šlechty — Dvůr Václava IV. bezmocný proti rostoucí revoluční vlně — Feudální rozbroje vyhroceny především proti vysoké církevní hierarchii — Městský lid bojuje proti německému patriciátu a prelátům — Plzeň a kazatel Václav Koranda — Jihočeské středisko husitů v Sezimově Ústí — Vleklé nepokoje v Praze — Revoluční vystoupení pražského lidu 30. července 1419 počátkem revolučních bojů — Obtíže soustředování venkovského lidu — Usilovná námaha potulných kazatelů — Poutě na hory sjednotily a vyzbrojily široké masy českého lidu — Poutě na horu Tábor — Boj proti pasivitě vykořisťovaného lidu — Mikuláš z Husi — Kromě poutí na hory i pět měst soustředilo a sjednotilo revoluční lid k boji — Pouť na horu Křížky u Prahy — Vývoj v Praze po 30. červenci 1419 — Vznik panské jednoty — První pokus o soustředění všeho českého lidu na jednom místě, v Praze, znemožněn — Odchod revolučních houfů do Plzně — Dobyť Sezimova Ústí jihočeskými tábory — Založení Tábora výsledkem revolučního boje širokých lidových mas — Chiliasmus revoluční ideologií táborů — Kritika buržoasní historiografie.

Prameny úřední povahy základem pro zkoumání otázky společenského rozvrstvení Tábora — Kritika metodologie buržoasní historiografie — Rozbor pramenů úřední povahy: Popravčí kniha pánů z Rožmberka — Vyznání hrnčáře Slivky 1420 — Rejstřík zlatokorunského kláštera — Zlomky urbaniálních rejstříků třeboňského kláštera — Zaniklé osady v souvislosti se vznikem Tábora — Rozbor tábořského rychtářského rejstříku z let 1432—1450 — Seznam zakázaných řemesel a živností — Společenské rozvrstvení Tábora v l. 1432—1450 podle dat tábořského rychtářského rejstříku — Doplnění a srovnání rozborů pramenů povahy úřední s prameny povahy soukromé — Kronika Vavřince z Březové o sociální struktuře Tábora — Prokop písař — Papoušek ze Soběslavi — Jan z Příbramě — Ondřej Řezenský z Brodu — Ondřej z Escobaru — Eneáš Sylvius Piccolomini — Korespondence Oldřicha z Rožmberka — Satirické skládání „Václav, Havel a Tábor“ — Korespondence Českých Budějovic a zprávy Popravčí knihy o Červené Řečici a tábořském vojsku — Mikuláš Biskupec z Pelhřimova — Staré letopisy české — Anonymní invectiva contra Hussitas — Prokop z Plzně — Jan Palomar o polních vojscích — Šlechtici a měšťané nespolehlivými bojovnicí — Zikmundovo privilegium pro Tábor — Korespondence Tábora s Oldřichem z Rožmberka — Neznámý kněz a Šimon Kovář — Eneáš Sylvius Piccolomini na Táboře v r. 1451 — Závěry.

PŘÍLOHA Č. I: Seznam vesnic a měst, z nichž odešli obyvatelé na Tábor nebo tábory podporovali (podle Popravčí knihy pánů z Rožmberka)	343
PŘÍLOHA Č. II: Seznam vesnic a měst, vyskytujících se ve jménech tábořských měšťanů v letech 1432—1450 a označujících jejich původ.	350
PŘÍLOHA Č. III: Seznam tábořských měšťanů se zjištěným zaměstnáním (z tábořského rychtářského rejstříku 1432—1450).	356
PŘÍLOHA Č. IV: Přehled hlavních pramenů tábořského chiliasmu	379
SEZNAM MAP.	387
POZNÁMKY K MAPÁM	387
SEZNAM OBRÁZKOVÝCH PŘÍLOH.	388
SEZNAM ZKRATEK	388
JMENNÝ REJSTŘÍK	390
DOSLOV K II. VYDÁNÍ	397